

Broedende Eidereenden langs de Groninger Noordkust

Klaas van Dijk

De eidereend is een talrijke broedvogel op alle Waddeneilanden, maar broedgevallen langs de vastelandskusten van Friesland en Groningen zijn schaars. Vogels van Groningen (Boekema et al. 1983) vermeldt één nestvondst; wel wordt het vermoeden uitgesproken dat de soort jaarlijks langs de kust zou broeden. De broedvogelinventarisaties van het Lauwersmeer (Altenburg et al. 1985, Beemster 1988) geven aan dat de soort hier een onregelmatige broedvogel is. Nu is de eidereend een uitermate lastig te inventariseren soort: de vrouwtjes zitten erg vast op het nest zodat een gebied bijzonder grondig moet worden onderzocht. Daarnaast kunnen creches met jongen in korte tijd grote afstanden afleggen. Broedvogelinventarisaties van de kwelders langs de Noordkust in 1983 (Van Scharenburg 1985) en in 1987 (Werkgroep Koloniebroedvogels) leverden geen duidelijke aanwijzingen voor broedende eidereenden. Tijdens de inventarisaties in 1988 werden bij toeval 2 nesten gevonden. Daarnaast werden grote aantallen jonge eidereenden gezien.

Het eerste nest werd gevonden op 23 mei op de kwelder van de Noordpolder (vak 324). In de buitenste landaanwinningswerken zagen we veel creches met jonge eidereenden (tabel 1). Op 5 juni werden 639 pulli geteld, voornamelijk langs de Noordpolder. Deels zwommen de vogels op zee (de tellingen vonden plaats rond hoogwater), deels betrof het rustende vogels op de uiterste vegetatiegrenzen van de overgang van de lage kwelder naar het slik. De leeftijd van de pulli was variabel. Het is onwaarschijnlijk dat al deze jongen op de kwelders van de Noordkust uit het ei zijn gekomen. Creches met jonge eidereenden kunnen namelijk zondermeer de Waddenzee oversteken zodat veel vogels ongetwijfeld afkomstig zijn van de eilanden. Dat juist veel jongen langs de Noordpolder zaten, wijst erop dat ze van Rottumeroog en Rottumerplaat kunnen komen (afstanden van 10 à 12 km). Twee waarnemingen suggereren broeden langs de Noordkust. Op 5 juni werd zowel in de Julianapolder als in de Negenboerenpolder een vrouwtje met 4 kleine jongen gezien in de sloot die langs de buitenkant van de zeedijk ligt.

	22/23 mei	5/6 juni
Westpolder	-	-
Julianapolder	2(15)	1(4)*
Negenboerenpolder	-	1(4)*, 3(3)
Linthorst Homanpolder	-	9(7), 31(34), 9(7), 14(4), 7(18)
Noordpolder	-	7(55), 3(25), 2(10), 20(130), 6(75), 8(40), 10(53), 55(170)
Lauwerpolder	-	-
Emmapolder	-	-

tabel 1. Aantallen creches (families) eidereenden langs de Noordkust in 1988. Genoteerd zijn de aantallen vrouwtjes met tussen haakjes het aantal pulli.

*)aan de dijkvoet in sloot

Bovenstaande gegevens leiden tot de konklusie dat in 1988 minimaal 2-4 eidereenden langs de Noordkust hebben gebroed. Vermoedelijk is dit een onderschatting van de werkelijke omvang. Dit gezien de grote aantallen eidereenden met jongen en de moeilijke inventariseerbaarheid. Bovenal zijn de koloniebroedvogelinventarisaties ook niet specifiek gericht op het vinden van eidereend-nesten.

Dit is mededeling 3 van de Werkgroep Koloniebroedvogels. De tellers worden bedankt voor hun inspanningen.

Literatuur

Altenburg, W., Beemster, N., Van Dijk, K., Esselink, P., Prop, D. Visser, H., 1985. Ontwikkeling van de broedvogelbevolking van het Lauwersmeer in 1978-83. Limosa: 53: 149-161.

Beemster, N., 1988. De broedvogels van het Lauwersmeer in 1987. RIJP-rapport 40 cbw. RIJP, Lelystad.

Boekema, E.J., Glas, P. & Hulscher, J.B., 1983. Vogels van Groningen. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Van Scharenburg, K., 1985. Broedvogels van de noordelijke kwelders. De Grauwe Gors 13 (3): 6-11.

Klaas van Dijk
Vermeerstraat 43
9718 SN Groningen
(050) 18 29 24

